

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Дипломна робота

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр"

**Особливості авторського мовлення в романі
Е. Хемінгуея «Прощавай, зброє!»**

Виконала:

студентка VI курсу 61 групи

напряму підготовки: 020303 Філологія

спеціальності: 8.02030302

Мова і література (англійська)*.

Шимон Мирослава Олександрівна

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри англійської мови

Котнюк Людмила Григорівна

Житомир – 2014

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІТЕРАТУРНОГО ТВОРУ	9
1.1. Функціональний стиль художньої прози.....	9
1.2. Основні відомості про структуру і елементи змістової організації літературно-художнього твору.....	12
1.3. Типи викладу літературно-художнього твору	14
1.4. Особливості авторського мовлення.....	17
1.5. Виразні засоби та стилістичні прийоми у художній літературі.....	25
Висновки до Розділу 1	31
РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА КОМПОЗИЦІЙНО-МОВЛЕННЄВИХ ФОРМ АВТОРСЬКОГО МОВЛЕННЯ У РОМАНІ Е. ХЕМІНГВЕЯ «ПРОЩАВАЙ, ЗБРОЄ!»	33
2.1. Роздум	33
2.2. Опис.....	35
2.2.1. Загальні відомості про опис	35
2.2.2. Портрет як засіб індивідуалізації героїв роману	36
2.2.3. Пейзаж як важливий елемент композиції художнього твору... ..	42
2.3. Оповідь.....	49
2.4. Характеристика виразних засобів та стилістичних прийомів, вжитих у романі Е. Хемінгуея «Прощавай, зброе!».....	51
Висновки до Розділу 2	62
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	65
РЕЗЮМЕ	68
ДОДАТКИ	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75

ВСТУП

Сучасний етап розвитку лінгвістичної думки характеризується підвищеним інтересом вчених до проблематики, що пов'язана з вивченням тексту як самостійного об'єкту дослідження.

Текст розглядається як результат розв'язання певної комунікативної задачі, що була поставлена автором і досягається за рахунок підпорядкування всіх мовленнєвих елементів визначеній цілеспрямованості, з чого випливає необхідність інтерпретації цих елементів з урахуванням їхньої участі в розв'язанні даної комунікативної задачі.

Художній текст є складним комунікативним явищем, в якому реалізується художня картина світу як результат авторського уявлення про дійсність. Створивши художній текст, автор сам здійснює вибір предметів та явищ дійсності, а також форму розповіді про них. Авторська точка зору завжди суб'єктивно присутня в художньому тексті й виражається в авторському мовленні.

Дипломна робота присвячена дослідженню особливостей авторського мовлення американського письменника Ернеста Міллера Хемінгуея у романі «Прощай, зброє!», який вважається кращим витвором про «втрачене покоління».

Питанню дослідження особливостей авторського мовлення в художньому тексті присвячено багато робіт відомих дослідників, таких як: Є. А. Гончарова [23], В. А. Кухаренко [37], І. В. Гюббенет [26], К. А. Долінін [27], А. І. Домашнєв [28], Т. П. Іванова [33], С. М. Іваненко [34].

Актуальність даного дослідження визначається зростаючим інтересом до лінгвістичних досліджень функціонально-комунікативних особливостей художнього тексту, зокрема вивчення композиційно-мовленнєвих форм авторського мовлення.

Об'єктом дослідження є авторське мовлення як частина художнього тексту, в якому автор безпосередньо характеризує зображувані події та відповідні образи.

Предметом дослідження є композиційно-мовленнєві форми авторського мовлення та їх стилістична характеристика.

Метою дослідження є опис та характеристика композиційно-мовленнєвих форм як засобів вираження авторських ідей у романі та визначення функціонального навантаження виразних засобів та стилістичних прийомів.

Для досягнення поставленої мети в роботі вирішуються наступні **завдання**:

- розглянути художню літературу як один з різновидів літературної мови, як функціональний стиль, що виконує естетичну та когнітивну функції; вивчити структуру і елементи змістової організації літературно-художнього твору;
- уточнити поняття авторського мовлення, композиційно-мовленнєвих форм та стилістичних ресурсів;
- виявити, проаналізувати і охарактеризувати композиційно-мовленнєві форми авторського мовлення в романі Е. Хемінгуея «Прощавай, зброє!»;
- дослідити частотність виразних засобів та стилістичних прийомів, вжитих в авторському мовленні аналізованого роману з метою характеристики індивідуально-авторського використання мовних засобів досліджуваного письменника.

Застосовані в дослідженні **методи** наукової дедукції, класифікації, спостереження, аналізу і синтезу, елементи кількісного аналізу, метод суцільної вибірки, визначаються метою й завданнями дослідження.

Методологічною базою всього дослідження є наукова дедукція, яка припускає, що теоретичне узагальнення виникає на основі накопиченого й осмисленого конкретного матеріалу. Метод безпосереднього спостереження був застосований для виявлення та дослідження конкретних стилістичних явищ в тексті твору. Метод аналізу лінгвістичної літератури був використаний для дослідження проблем, пов'язаних з темою дослідження.

Для визначення семантичної структури лексичних одиниць використано метод аналізу словникових дефініцій. Метод суцільної вибірки уможливив відбір текстових фрагментів для аналізу. Метод класифікації використаний з метою розподілу досліджуваних об'єктів авторського мовлення на групи, відповідно до визначених ознак. Елементи кількісного аналізу залучені для встановлення кількості елементів та груп фрагментів в аналізованому романі, частотності використаних відповідних лінгвістичних явищ.

Матеріалом дослідження слугували 102 фрагменти авторського мовлення, виписані з роману Е. Хемінгуея «Прощай, зброє!».

Теоретична значущість дослідження полягає в тому, що його основні положення є вкладом у подальше дослідження структури і елементів змістової організації літературно-художнього твору та типів викладу художнього тексту, зокрема композиційно-мовленнєвих форм авторського мовлення.

Практична значущість проведеного дослідження полягає у можливості застосування отриманих результатів в курсі лекцій і семінарських занять зі стилістики та інтерпретації тексту, на практичних заняттях з англійської мови, в процесі роботи з аналітичним читанням, а також при написанні курсових і дипломних робіт.

Апробація роботи. Результати дослідження були апробовані у двох публікаціях:

- 1) «Опис як важлива композиційно-мовленнєва форма в авторському мовленні роману Е. Хемінгуея «Прощай, зброє!», що була опублікована в збірнику матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих науковців «Сучасні філологічні дослідження та навчання іноземної мови в контексті міжкультурної комунікації», яка відбулася в Житомирському державному університеті імені Івана Франка 22 березня 2014 року.
- 2) "Portrait as a Means of the Characters' Individualization in E. Hemingway's novel "A Farewell to Arms", представлена на II Міжнародній студентській

Education”, яка тривала в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка з 22 квітня по 16 травня 2014 року.

Загальний обсяг роботи. Загальний обсяг роботи складає 80 сторінок, з них текст – 71 сторінка. Список використаної літератури включає 75 найменувань.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, двох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків, списків використаної літератури й джерела фактичного матеріалу, додатків.

У **вступі** обґрунтовано вибір теми та її актуальність, визначено об’єкт предмет, мету й завдання дослідження, його теоретичну і практичну значущість, сформульовано основні положення, що виносяться на захист.

У **першому розділі** представлено вихідні положення дослідження; розглянуто функціональний стиль художньої прози, описано структуру і елементи змістової організації літературно-художнього твору, розглянуто типи викладу художнього тексту, проаналізовано особливості авторського мовлення, виразні засоби та стилістичні прийоми у художній літературі.

У **другому розділі** проведено аналіз особливостей композиційно-мовленнєвих форм авторського мовлення, визначено кількість та функціональне навантаження стилістичних ресурсів у досліджуваному романі.

У загальних **висновках** підведені підсумки дослідження, зроблені висновки, що підтверджують основні положення, які виносяться на захист, а також окреслюють перспективи подальшого дослідження композиційно-мовленнєвих форм авторського мовлення в художній літературі.

У **додатках** наводяться дані кількісного аналізу фрагментів авторського мовлення аналізованого роману.

Положення, які виносяться на захист:

1.Роздум у досліджуваному романі виступає узагальненим представленням авторської точки зору, тобто є рупором авторських ідей, які безпосередньо виражають його світосприйняття. Роздуми героя про

трагічність життя, про своє особисте, про свою любов до коханої жінки, тісно переплітаються з його світобаченням, ставленням до жорстокої дійсності тогочасного суспільства.

2. Важливе місце в романі «Прощавай, зброє!» займає композиційно-мовленнєва форма «опис», до складу якої входить портрет та пейзаж. В романі зустрічаються різні типи портретів як засобів індивідуалізації героїв.

- з огляду на кількість описуваних осіб: індивідуальні і групові. (найчастіше вживаними елементами індивідуального та групового портретного опису є статура, зріст, риси обличчя, вік та одяг);

- за кількістю описових характеристик: докладний / розгорнутий та фрагментарний / стислий тип портрету;

- в залежності від ступеня повторюваності портретного опису: замкнуті (локальні) портретні описи та розосереджені портрети;

- залежно від того, як подається портрет у тексті твору і які риси персонажа змальовуються: портрети статичні і динамічні.

3. Автор роману використовує різні типи пейзажу: статичні, які являють собою спокійне, врівноважене зображення природи, і динамічні, які означають зображення природи під час вирування стихійних сил або перебігу динамічних подій. Найбільша кількість пейзажів аналізованого роману є статичними зображеннями природи. Найбільшу увагу у статичних пейзажах автор приділяє описам рельєфних елементів та матеріальних об'єктів. До найбільш уживаних елементів описів динамічних пейзажів роману відносяться рельєфні елементи та явища природи. Найбільш притаманною функцією у статичних та динамічних пейзажних описах досліджуваного автора є ілюстративна функція, яка допомагає авторові розповісти про час та місце зображуваних подій. Відповідно до об'єму описи охоплюють одне речення, частину абзацу, цілий абзац та цілий розділ.

4. Оповідь ведеться від першої особи і займає найбільший об'єм авторського мовлення аналізованого роману. Оповідь у романі передоручається автором вигаданому оповідачу, який є головним героєм.

Оповідь часто переривається: описом пейзажу, описом інтер'єру, урбаністичним пейзажем, описом портрету та психологічного стану людини.

5. Виразні засоби та стилістичні прийоми виступають основним способом експресії в аналізованому романі.

Автор використовує у романі фонетичні засоби стилістики: алітерація та асонанс.

Серед виразних засобів синтаксису у романі зустрічаються: виразні засоби, що базуються на редукції вихідної моделі (називне речення, асиндетон); на експансії вихідної моделі (повтор, перерахування, полісиндетон та вставне слово, – що найчастіше зустрічаються серед різних типів синтаксичних виразних засобів); на порушенні традиційного порядку компонентів вихідної моделі (інверсія, відокремлення).

Серед стилістичних прийомів синтаксису у романі зустрічаються: стилістичні прийоми, що базуються на формальних та семантичних взаємодіях декількох синтаксичних конструкцій або речень у певному контексті (паралелізм, анафора, епіфора, – що найчастіше зустрічаються серед різних типів стилістичних прийомів синтаксису); на транспозиції значення синтаксичної структури або моделі речення у певному контексті (риторичне запитання); на транспозиції значення способу граматичного зв'язку між компонентами речень або реченнями (парцеляція).

Автор використовує виразні засоби семасіології: фігури кількості (літота, гіпербола); фігури якості (метафора, перифраз, антономазія та епітет).

Семасіологічні стилістичні прийоми: фігури тотожності (порівняння); фігури протилежності (антитеза); фігури нерівності (зевгма).

Серед стилістичних ресурсів, використаних у романі найбільш численними є синтаксичні виразні засоби, семасіологічні виразні засоби та стилістичні прийоми.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Найважливішою категорією стилістики є функціональний стиль, як різновид літературної мови, в якій мова виступає в тій чи іншій соціально значущій сфері суспільно-мовної практики людей і особливості якої обумовлені специфікою спілкування в даній сфері.

За класифікацією І. Р. Гальперіна, художня література є окремим функціональним стилем, який виділяється поряд з публіцистичним та газетним стилями, та стилями наукової прози і офіційних документів.

В художній літературі виділяють чотири типи викладу тексту – авторське мовлення, діалогічне мовлення, внутрішнє мовлення і невластиве мовлення. Аналізуючи твір, потрібно уважно ставитися до сигналів змісту, розміщених в авторському мовленні, розподіл яких нерівномірний і залежить від композиційно-мовленнєвих форм, до яких належать роздум, опис та оповідь.

Стилїстика англїйської мови включає стилїстичну фонетику, графофонеміку та графіку, стилїстичну морфологію, стилїстичну лексикологію, стилїстичний синтаксис та стилїстичну семасіологію.

Роздуми героя у досліджуваному романі тісно переплітаються з його світобаченням та виступають узагальненим представленням авторської точки зору.

Опис в аналізованому романі виконує функцію створення фону сюжетних подій. Дієслова в описах досліджуваного роману використовуються переважно у формі минулого часу, вказуючи на стан зображених об'єктів у момент спостереження за ними. До складу опису входить портрет та пейзаж. Серед використаних різних типів портретних описів індивідуальних більше ніж групових; стислі портретні описи переважають над розгорнутими; замкнених описів портретів більше ніж розосереджених; кількість статичних портретних описів збігається з кількістю динамічних.

Найпоширеніші елементи портретних описів включають: зображення статичних характеристик (рис обличчя), зображення особливостей одягу, статура, особливості характеру, зріст, вік, волосся.

Автор роману використовує статичні та динамічні типи пейзажів. Найбільша кількість пейзажних описів аналізованого роману є статичними зображеннями природи. До найбільш уживаних елементів описів статичних пейзажів роману відносяться рельєфні елементи та матеріальні об'єкти; динамічних пейзажів – рельєфні елементи та явища природи.

Найбільш притаманною функцією у статичних та динамічних пейзажних описах досліджуваного автора є ілюстративна функція. Відповідно до об'єму описи охоплюють одне речення, частину абзацу, цілий абзац та цілий розділ.

Найбільший об'єм авторського мовлення у романі займає оповідь, яка ведеться від першої особи та переривається описом пейзажу, описом інтер'єру, урбаністичним пейзажем, описом портрету та психологічного стану людини.

Стилістичні ресурси аналізованого роману належать до різних мовних рівнів: стилістичної фонетики, стилістичного синтаксису та стилістичної семасіології.

Експресія в аналізованому романі створюється виразними засобами та стилістичними прийомами різних типів:

Автор використовує у романі фонетичні засоби стилістики: алітерація та асонанс.

Виразні засоби синтаксису, що базуються на редукції вихідної моделі (називне речення, асиндетон); на експансії вихідної моделі (повтор, перерахування, полісиндетон та вставне речення, – що найчастіше зустрічаються серед різних типів синтаксичних виразних засобів); на порушенні традиційного порядку компонентів вихідної моделі (інверсія, відокремлення).

Стилістичні прийоми синтаксису, що базуються на формальних та семантичних взаємодіях декількох синтаксичних конструкцій або речень у певному контексті (паралелізм, анафора, епіфора, – що найчастіше зустрічаються серед різних типів стилістичних прийомів синтаксису); на транспозиції значення синтаксичної структури або моделі речення у певному контексті (риторичне запитання); на транспозиції значення способу граматичного зв'язку між компонентами речень або реченнями (парцеляція).

Виразні засоби семасіології: фігури кількості (літота, гіпербола); фігури якості (метафора, перифраз, антономазія та епітет).

Семасіологічні стилістичні прийоми: фігури тотожності (порівняння); фігури протилежності (антитеза); фігури нерівності (зевгма).

Серед стилістичних ресурсів, використаних у романі найбільш численними є синтаксичні виразні засоби, семасіологічні виразні засоби та стилістичні прийоми.

RESUME

The linguistic thought, at the present stage of its development is characterized by an increased interest in the problem of studying the text as a separate object of investigation.

The text is considered to be the result of dealing with a definite communicative problem which is created by the author and is tackled through the orientation of all speech elements to the defined purpose, which implies the need for the interpretation of these elements taking into consideration their contribution to the solution of this communicative problem.

The research is devoted to the investigation of the author's speech peculiarities of the American writer Ernest Miller Hemingway in his novel "A Farewell to Arms", which is considered to be the best work about the "lost generation".

The **topicality** of the research is determined by the growing interest in linguistic studies of the functional and communicative features of a literary text, in particular the study of the author's speech types.

The **object** of the investigation is the author's speech as part of a literary work in which the author describes directly the depicted events and the corresponding images.

The **subject** of the research is the types of the author's speech and their stylistic characteristics.

The **research aim** is the description and characterization of the author's speech types as means of expressing the author's ideas in the novel and the determination of the functional value of expressive means and stylistic devices.

To achieve the aim of the research, we had to do the following **tasks**:

- to study fiction as one of the varieties of literary language, as a functional style that performs aesthetic and cognitive functions;
- to define the notion of the author's speech, to analyse the author's speech types and stylistic resources, used in them;

- to identify, analyze and describe the author's speech types in E. Hemingway's novel "A Farewell to Arms";
- to investigate the frequency of expressive means and stylistic devices, used in the author's speech of the analyzed novel.

The methodological base of the research is scientific deduction, which suggests that the theoretical generalization appears on the basis of concrete material. Direct observation method was used to identify and study specific stylistic phenomena in the text of the work. The method of analysis of linguistic literature was used to study the problems related to the theme of the research. To determine the semantic structure of lexical items we used the method of the analysis of dictionary definitions. The method of total selection was used to select the text fragments for analysis. The method of classification was used in order to classify the objects of the author's speech according to certain characteristics. The elements of quantitative analysis were used to find out the number of elements and groups of fragments in the analysed novel, the frequency of usage of certain linguistic phenomena.

The material of the investigation contains 102 fragments of the author's speech, copied out from E. Hemingway's novel "A Farewell to Arms".

The **theoretical value** of the research lies in the fact that its main conclusions are a contribution to further investigation of the structure and the elements of the content organization of a literary work as well as the types of text presentation, in particular the author's speech types.

The **practical value** of the research lies in the possibility of using the results of the investigation at lectures and seminars in Stylistics and Text Interpretation, during the classes of English Practice, in the process of writing course and diploma papers.

The conclusions of the diploma paper which are submitted to defence:

1. Meditation in the analysed novel performs a generalized representation of the author's point of view, that directly expresses his outlook. The main character's meditations about the tragedy of life, his love for his fiancée, are

closely connected with his world perception, his attitude to the brutal reality of the contemporary society .

2. The novel "A Farewell to Arms" contains such an important type of the author's speech, as "**description**", which includes "portraits" and "landscapes".

There are different types of **portraits** in the novel as means of individualizing the characters.

- according to the number of individuals: individual and group portraits (the most commonly used elements of these portraits are body shape, height, facial features, age and clothing);

- according to the number of descriptive characteristics: detailed / expanded and fragmentary / compressed types of portraits;

- according to the degree of frequency of portrait description: local portraits and dispersed portraits;

- as for the way the portrait is presented in the text and the traits of character which are pictured, the author of the analyzed novel uses static portraits and dynamic portraits.

3. The author uses different types of **landscape**: static landscapes, which represent a calm, balanced picture of nature, and dynamic landscapes, which describe the image of nature during the natural forces or dynamic flow of events. The largest number of landscapes of the analyzed novel are the static images of nature. Most attention in static landscapes is given to the descriptions of relief elements and material objects. The dynamic landscapes deal with relief elements and natural phenomena. The static and dynamic landscapes perform the illustrative function, that helps the author to tell the time and place of the depicted events. According to their volume, descriptions of the novel can cover one sentence, part of a paragraph, the whole paragraph and a chapter.

4. The first-person narration in the analyzed novel covers the largest part of the author's speech. The narration in the novel is entrusted by the author to the fictional narrator, who is the main character. The narration is often interrupted by

the description of landscape, the description of the interior of buildings, urban landscapes, portrait and psychological descriptions of the characters' state.

5. Expressive means and stylistic devices are widely used in the novel under consideration. The author uses:

Phonetic means of stylistics: alliteration and assonance.

Among syntactical expressive means in the novel there are: expressive means, based on the reduction of the initial model (nominative sentence, asyndeton); on the expansion of the initial model (repetition, enumeration, polysyndeton and parenthetical elements, – that are more common among various types of syntactical expressive means); on the violation of the traditional order of components of the initial model (inversion, separation).

Among the stylistic devices of syntax found in the novel there are: stylistic devices that are based on formal and semantic interactions of several syntactical constructions or sentences in a particular context (parallelism, anaphora, epiphora, – that are more common among stylistic devices of syntax); on the transposition of meaning of the syntactical structure or the sentence model in a particular context (rhetorical question); on the transposition of meaning of the way of the grammatical connection between the sentence components or sentences (parcellation).

The author uses the following expressive means of semasiology: figures of quantity (litotes, hyperbole); figures of quality (metaphor, periphrasis, antonomasia and epithet). Stylistic devices of semasiology: figures of identity (comparison); figure of opposition (antithesis); figures of inequality (zeugma).

Among the stylistic resources used in the novel the most numerous are: syntactical expressive means, semasiological expressive means and stylistic devices.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аникин Г. В. Английский роман 60-х годов XX века / Г. А. Аникин. – М.: Высшая школа, 1974. – 104 с.
2. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка / И. В. Арнольд. – М.: Просвещение, 1990. – 300 с.
3. Арнольд І. В. Стилїстика. Сучасна англійська мова / І. В. Арнольд. – М.: Просвещение, 2004. – 384 с.
4. Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов / О. С. Ахманова. – М.: Советская энциклопедия, 1969. – 605 с.
5. Бабенко Л. Г. Лингвистический анализ художественного текста: учебник, практикум / Л. Г. Бабенко, Ю. В. Казарин. – М.: Флинта: Наука, 2005. – 491с.
6. Барахов В. С. Литературный портрет / В. С. Барахов. – Л.: Наука, 1985. – 312 с.
7. Борисова Т. С. Лингвостилистические средства создания образа стереотипного персонажа: дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / Борисова Т.С. – германские языки, – Херсон, 2002, – 204 с.
8. Брандес М. П. Стилистика текста. Теоретический курс / М. П. Брандес. – М.: Прогресс, 2004. – 416 с.
9. Введение в литературоведение. Учебник / Н. Л. Вершинина, Е. В. Волкова, А. А. Илюшин, М. М. Крупчанова. – М.: Оникс, 2005. – 416с.
10. Виноградов В. В. О понятии стиля языка / В. В. Виноградов. – “Изв. АН СССР, сер. ОЛЯ”, 1995. – 419 с.
11. Виноградов В.В. О теории художественной речи / В.В. Виноградов. – М.: Сов. Россия, 1971. – 316 с.
12. Виноградов В. В. Проблемы русской стилистики / В. В. Виноградов. – М., 1981. – 320 с.
13. Винокур Г. О. О языке художественной литературы / Г. О. Винокур – М.: Художественная литература, 1991. – 345 с.

14. Винокур Г.О. Поэтика. Стилистика. Язык и культура / Г. О. Винокур. – М.: Художественная литература, 1996. – 284 с.
15. Вовк В. Н. Языковая метафора в художественной речи. Природа вторичной номинации / В. Н. Вовк – К.: Наук, думка, 1986. – 143 с.
16. Воробьёва О. П. Текстовые категории и фактор адресата / О. П. Воробьёва. – К.: Вища школа, 1993. – 200 с.
17. Гальперин И. Р. Очерки по стилистике английского языка / И. Р. Гальперин. Москва, 1958. – 458 с.
18. Гальперін І. Р. Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження / І. Р. Гальперін. – М.: Наука, 1981. – 128 с.
19. Гвенгадзе М. А. Коммуникативная лингвистика и типология текста / М.А.Гвенгадзе – Тбилиси: Изд-во Тбил. ун-та, 1986. – 315 с .
20. Гончарова Е. А. Лингвостилистические способы номинации персонажей в литературном тексте и их значение для художественного смысла произведения. Художественный текст: Структура и семантика / Е. А. Гончарова. – Красноярск, 1987. – 256 с.
21. Горшенева Е. С. Портрет персонажа в системе целостного художественного текста / Е. С. Горшенева. – К., 1984. – 146 с.
22. Гришина О. Н. Экспрессивность и проблема идентификации языковых стилей. Текст в функционально-стилевом аспекте / О.Н. Гришина. – Сб. науч. тр., вып. 309. М., 1988. – 243 с.
23. Гюббенет И. В. Основы филологической интерпретации литературно- художественного текста / И. В. Гюббенет – М.: Изд-во МГУ, 1991. – 205с.
24. Долинин К. А. Интерпретация художественного текста / К. А. Долинин. – М.: Просвещение, 1985. – 288с.
25. Домашнев А. И. Интерпретация художественного текста / А. И. Домашнев, И. П. Шишкина, Е. А. Гончарова. – М.: Просвещение, 1986. – 194с
26. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов / О. Ю. Дубенко. – Вінниця: Нова Книга, 2005. – 222 с.

27. Єфімов Л. П. Стилїстика англїйської мови і дискурсивний аналіз / Л. П.Єфімов., О. А. Ясінецька – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 240 с.
28. Жуковська В. В. Основи теорії та практики стилїстики англїйської мови: Навчальний посібник. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2010. – 240 с.
29. Загнітко А. П. Основи мовленнєвої діяльності / А. П. Загнітко, І. Р. Домрачева. – Донецьк, Український культурологічний центр, 2001. – 56 с.
30. Иванова Т. П. Стилистическая интерпретация текста. Пособие по английскому языку / Т. П. Иванова, О. Брандес. – М.: Высш шк., 1991. – 144 с.
31. Іваненко С. М. Лінгвостилїстична інтерпретація тексту / С. М. Іваненко, А. К. Карпусь. – Київ: КДЛУ, 1998. – 175 с.
32. Івашкін М. П. Практикум зі стилїстики англїйської мови / М. П. Івашкін, В. В. Сдобников. – Нижній Новгород: НГЛУ ім. Н.А. Добролюбова, 2002.
33. Кагановська О. М. Метасеміотичне дослідження текстових концептів художнього твору / Мова і культура / О. М. Кагановська. – К.: Видавн. дім Д. Бурого, 2003. – Вип. 6. – Т.ІІІ, Ч.2: Лінгвокультурологічна інтерпретація тексту. – С. 73-81.
34. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту / В. А. Кухаренко. - Вінниця, Нова Книга, 2004, – 261с.
35. Ленець К. А. Епістолярний стиль // Стиль і час. Хрестоматія / К. А. Ленець, М. О. Липинський. – К., 1983. – 567 с.
36. Лукин В. А. Художественный текст. Основы лингвистической теории и элементы анализа / В. А. Лукин. – М.: Изд-во "Ось-89", 1999. – 192 с.
37. Мальцева О. А. Лингвостилистические особенности словесного портрета в современном английском романе: дис. ... канд. филол. наук / О. А. Мальцева. – Л., 1986. – 217 с.
38. Мацько Л. І. Стилїстика української мови: Підручник / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько. – К.: Вища школа, 2003. – 462 с.

39. Моисеева Л. Ф. Лингво-стилистический анализ художественного текста / Л. Ф. Моисеева. – К.: Вища школа, 1984. – 87 с.
40. Одинцов В. В. Стилистика текста / В. В. Одинцов. – М.: Наука, 1980. – 263 с.
41. Пасічник Г. П. Деякі смислові трансформації концепта «пейзаж» в англomовних художніх текстах / Г. П. Пасічник. – Харків: Нац. ун-т імені В.Каразіна, 2004. – 322 с.
42. Пелевина Н. Ф. Стилистический анализ художественного текста / Н.Ф. Пелевина. – Л.: «Просвещение», 1980. – 272 с.
43. Поспелов Г. Н. Введение в литературоведение / Г. Н. Поспелов. – М.: Просвещение, 1988. – 528 с.
44. Разинкина Н. М. Функциональная стилистика / Н. М. Разинкина. – Москва: «Высшая школа», 1989. – 178 с.
45. Скребнев Ю. М. Основы стилистики английского языка: Учебник для ин-тов и фак. иностр. яз / Ю.М.Скребнев. – 2-е изд., испр. – М.: «Издательство Астрель», 2003. – 221 с.
46. Степанченко И. И. К проблеме функциональной типологии художественных текстов. Общая стилистика и филологическая герменевтика / И. И. Степанченко. – Тверь, 1991. – 235 с.
47. Стилистика английского языка. А. Н. Мороховский, О. П. Воробьева, Н. И. Лихошерст, З. В. Тимошенко. – Киев.: Высшая школа, 1984. – 247 с.
48. Страхов И. В. Методы психологического анализа в художественном изображении характеров. Учебное пособие / И. В. Страхов. – Саратов, 1978. – 342 с.
49. Ткаченко А. О. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник / А. О. Ткаченко. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 448с.
50. Ткаченко А. О. Мистецтво слова: підручник для гуманітаріїв / А. О. Ткаченко.– К.: Правда Ярославичів, 1997. – 448 с.

51. Тураева З. Я. Лингвистика текста / З. Я.Тураева. – М.: Просвещение, 1986. – 127 с.
52. Ференц Н. С. Основи літературознавства. Підручник / Н. С. Ференц. – К.: Знання, 2011. – 431с.
53. Чернец Л. В. Введение в литературоведение / Л. В. Чернец, В. Е. Хализев – М.: Высшая школа, 2000. – 680 с.
54. Шевчук С. В. Ділове мовлення державних службовців. Тема – офіційно-діловий стиль. [Електронний ресурс] С. В. Шевчук – Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/1376102539488/dokumentoznavstvo/ofitsiyno-diloviy-stil-movni-normi#771>
55. Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова : Навчальний посібник / С. В. Шевчук, О.О. Кабиш, І. В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – 544с.
56. Шимон М. О. Опис як важлива композиційно-мовленнєва форма в авторському мовленні роману Е. Хемінгуея «Прощай, зброє!» / М. О. Шимон // Сучасні філологічні дослідження та навчання іноземної мови в контексті міжкультурної комунікації: Збірник наукових праць. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – 307с.
57. Шимон М. О. “Portrait as a means of the characters’ individualization in E. Hemingway’s novel “A Farewell to Arms” [Електронний ресурс] / М.О. Шимон – Режим доступу: <http://sites.google.com/site/philologyroundtable/categories>.
58. Galperin I.R. Stylistics / I.R. Galperin. - М.: Higher school, 1977. – 331с
59. Kukhareno V. A. A Book of practice in Stylistics: a Manual / V. A. Kuxhareno. – Vinnitsia: Nova Knyha, 2003. – 160 p.

Список лексикографічних джерел

60. Великий англо-український словник [уклад. М. В. Адамчик]. – Донецьк: «Видавництво Сталкер», 2006. – 1152 с.
61. Лесин В. М. Літературознавчі терміни / В. М. Лесин. – К.: Радянська школа, 1985. – 251 с.

62. Лингвистический энциклопедический словарь / [ред.-упоряд. В. Н. Ярцева]. – М.: Энциклопедия, 1990. – 683 с.
63. Літературознавчий словник-довідник за редакцією Р.Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – 752 с.
64. Попов Є. Ф. Великий українсько-англійський словник / Є. Ф. Попов, М. І. Балла. – К.: Чумацький шлях, 2003. – 636 с.
65. Попов Є. Ф. Великий українсько-англійський словник / Є. Ф. Попов, М. І. Балла. – К.: «Чумацький шлях», 2007. – 703 с.
66. Словарь современного английского языка [зав. ред. Л. П. Попова]. – М: «Русский язык», 1992. – 626 с. – текст англ.
67. Словник української мови [уклад. І. К. Білодід та ін.]. – К.: Наукова думка, 1978. – 918 с.
68. Стилистический энциклопедический словарь русского языка / [ред.-упоряд. М. Н. Кожина. – М.: изд-во Флинта, 2003. – 696 с.
69. Тимофеев Л. И. Словарь литературоведческих терминов / Л. И. Тимофеев, С. В. Тураев. – М.: Просвещение, 1974. – 509 с.
70. Українсько-англійський і англо-український словник [уклад. В. Кіншовський та ін.]. – Едмонтон, Алберта: Українська книгарня, 1990. – 679 с.
71. Українсько-англійський словник [уклад. Є. І. Гороть та ін.]. – Вінниця: Нова книга, 2009. – 1040 с.
72. Collins Cobuild English Language Dictionary. – Glasgow: Harper Collins Publishers, 1993. – 1703 p.
73. Engineer S. Longman dictionary of the English Language / S. Engineer, H. Gay, B. O'Kill. – Viking, 1995. – 1890 p.
74. Hornby A. S. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English / A. S. Hornby. – Oxford University Press, 2005. – 1899 p.

Список ілюстративного матеріалу

75. Hemingway E. M. A Farewell to Arms / E. M. Hemingway. – Moscow, 1976. – 319 с.